

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра іноземних мов з латинською мовою та медичною термінологією

«УЗГОДЖЕНО»

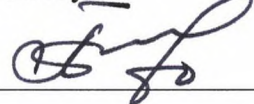
Гарант освітньо-професійної програми
«Фармація»

 Р.В. Луценко

« 30 » 08 20 22 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради міжнародного
факультету

 Л.В. Буря

Протокол від 31.08 20 22 № 1

СИЛАБУС

Основи латинської мови з медичною термінологією

(назва навчальної дисципліни)

нормативна дисципліна

(дисципліна нормативна/ вибіркова)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень вищої
освіти

галузь знань
спеціальність

22 «Охорона здоров'я»
226 Фармація,
промислова фармація
бакалавр фармації
«Фармація»

кваліфікація освітня
освітньо-професійна програма
форма навчання

денна

курс і семестр вивчення навчальної
дисципліни

I курс, I семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
іноземних мов з латинською мовою
та медичною термінологією

Зав. кафедри О.М. Беляєва

Протокол від 29.08 20 22 № 1

Полтава – 2022 рік

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Беляєва Олена Миколаївна, к.пед.н., доцент Сологор Ірина Миколаївна, к.філол.н., доцент Гончарова Євгенія Євгеніївна, к.пед.н. Роженко Інеса Віталіївна Таран Зінаїда Михайлівна
Профайли викладачів	https://foreign-lang.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+ 38 0532 608 704
E-mail:	Беляєва Олена Миколаївна o.bieliaieva@pdmu.edu.ua Сологор Ірина Миколаївна i.solohor@pdmu.edu.ua Гончарова Євгенія Євгеніївна ye.honcharova@pdmu.edu.ua Роженко Інеса Віталіївна i.rozhenko@pdmu.edu.ua Таран Зінаїда Михайлівна z.taran@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://foreign-lang.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 3 / 90, із них:

Лекції (год.) – програмою не передбачені

Практичні (год.) – 48

Самостійна робота (год.) – 42

Вид контролю – ПМК

Ознаки навчальної дисципліни

Характер навчальної дисципліни – нормативна

Рік навчання – перший

Семестр – I

Політика навчальної дисципліни

Загальні засади, на яких ґрунтується політика вивчення навчальної дисципліни «Основи латинської мови з медичною термінологією»: дотримання суб'єктами освітнього процесу (здобувачами освіти й науково-педагогічними працівниками) правил академічної доброчесності, які передбачають свідому відмову будь-яких форм академічного плагіату, об'єктивне оцінювання результатів навчання, обов'язкове посилання на джерела інформації тощо, що викладені в Кодексі академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету (<https://u.to/bYEsHQ>); залучення здобувачів освіти до академічної культури й наукової роботи; формування рівня теоретичних знань, умінь, практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності; збереження та популяризація загальнолюдських, національних і професійних цінностей; ознайомлення здобувачів освіти з основами медичної етики й деонтології; пропагування здорового способу життя; створення умов для підтримання суб'єктами освітнього процесу позитивного іміджу та ділової репутації ПДМУ у вітчизняному й зарубіжному освітньо-науковому просторі; створення умов для реалізації мовних, інтелектуальних і когнітивних здібностей здобувачів освіти; формування гуманістичного світогляду, толерантності, мультикультурності.

Конкретні вимоги: неприпустимість пропусків і запізнь без поважної причини; активна участь здобувачів освіти на практичних заняттях; систематичне виконання всіх видів завдань, передбачених робочою навчальною програмою з латинської мови та медичної термінології; заборона користуватися девайсами, крім випадків, коли на занятті застосовуються інтерактивні програми Kahoot чи Quizlet. **Система заохочень:** здобувачі освіти – здобувачі освіти – учасники наукового гуртка, які демонструють високі особисті наукові досягнення, можуть претендувати на отримання автоматом найвищого балу за ПМК з латинської мови та медичної термінології.

Політика у сфері оцінювання всіх видів навчальних досягнень здобувачів освіти ґрунтується на принципах прозорості, об'єктивності й відкритості. Кафедра дотримується неухильного курсу щодо студентоцентрованого навчання, практичної реалізації принципів індивідуалізації і диференціації в навчанні, а також викорінення будь-яких проявів суб'єктивізму й заангажованості щодо оцінювання. Загальні положення політики викладені в нормативних документах за посиланням (<https://u.to/cr0fHA>).

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, що відповідають програмним результатам навчання обов'язкової навчальної дисципліни або її розділу, теми (тем), які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни підлягають визнанню відповідно до положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://u.to/cr0fHA>).

З огляду на те, що освітній процес 2022-2023 н.р. відбувається в умовах воєнного стану, уведеного Указом Президента України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, здобувачі освіти й науково-педагогічні працівники зобов'язані дотримуватися правил, спрямованих на збереження життя та здоров'я учасників освітнього процесу. Зокрема, у разі

надходження сповіщення про повітряну тривогу чи загрозу ракетного удару студенти на чолі з викладачем повинні організовано прослідувати до споруд цивільного захисту та перебувати в них до отримання сповіщення про відбій тривоги. Під час повітряної тривоги категорично заборонено перебувати в приміщеннях чи коридорах кафедри, а також покидати захисні приміщення до отримання команди "відбій повітряної тривоги". Освітній процес може продовжуватися в укритті, а після отримання сповіщення про відбій повітряної тривоги здобувачі освіти й викладачі повинні повернутися до навчальних аудиторій, якщо за розкладом заняття ще не закінчилося.

Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи латинської мови з медичною термінологією» є латинська фонетика, фахова лексика і термінологія, елементи латинської граматики і словотворення в обсязі, необхідному для використання греко-латинських термінів, скорочень і кліше в усному й писемному фаховому мовленні. Навчальна дисципліна вивчається здобувачами освіти першого року навчання протягом першого семестру.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити

Для успішного засвоєння навчальної дисципліни «Основи латинської мови з медичною термінологією» здобувач освіти повинен володіти обсягом теоретичних знань і понять із фонетики й графіки, морфології, синтаксису, лексикології, фразеології, словотвору української та іноземної мов, передбачених Державним стандартом базової і повної середньої освіти: алфавіт, літера, звук (голосний, приголосний), диграф, дифтонг, складоподіл, наголос, частини мови, морфологічні ознаки частин мови, функції у словосполученні (реченні), типи синтаксичного зв'язку в словосполученні, прямий додаток, непрямий додаток, основні типи системних зв'язків між лексичними одиницями (синонімія, антонімія, омонімія, гіперо-гіпонімія, паронімія), способи словотворення – афіксальний, словоскладання, основоскладання, конверсія.

Постреквізити

Навчальна дисципліна «Основи латинської мови з медичною термінологією» слугує прикладною дисципліною для навчальних дисциплін циклу загальної підготовки «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Загальна та неорганічна хімія», «Ботаніка», «Анатомія та фізіологія людини» і навчальних дисциплін циклу професійної підготовки «Фармакологія», «Фармакогнозія», «Практика з ботаніки та фармакології».

Мета й завдання:

- мета оволодіння навчальною дисципліною «Основи латинської мови з медичною термінологією» полягає в засвоєнні базової лексики та фахової термінології, а також елементів нормативної граматики латинської мови, необхідних для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», які навчаються за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація», здобувають освітню кваліфікацію «Бакалавр фармації». Кінцевою метою є розуміння змісту греко-латинських анатомічних, фармацевтичних і клінічних термінів, мовних і мовленнєвих кліше та їх використання в практичній діяльності бакалавра фармації;

- основні завдання вивчення навчальної дисципліни «Основи латинської мови з медичною термінологією» є засвоєння обсягу знань з фонетики, орфографії, морфології, синтаксису, термінологічного словотворення латинської мови та формування на цій основі базових лінгвопрофесійних умінь і навичок, необхідних для виконання навчальних, квазіпрофесійних і професійних завдань.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна

Навчальна дисципліна «Основи латинської мови з медичною термінологією» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

- **інтегральної:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі фармації та промислової фармації або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів фармацевтики і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

- **загальних:** знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність спілкуватися іншою мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; виявляти та вирішувати проблеми; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;

- **спеціальних (фахових):**

ФК 02. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежного захисту.

ФК 06. Здатність організовувати моніторинг, раціональне забезпечення населення та лікувально-профілактичних закладів рецептурними та безрецептурними лікарськими засобами та товарами аптечного асортименту.

ФК 08. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів, виробів медичного призначення та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

ФК 10. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів України.

ФК 11. Здатність проводити аналіз соціально-економічних процесів у фармації, форм, методів і функцій системи фармацевтичного забезпечення населення та її складових у світовій практиці, показників потреби, ефективності та доступності фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості лікарських засобів.

ФК 12. Здатність здійснювати загальне та маркетингове управління асортиментною, товарно-інноваційною, ціновою, збутовою та комунікативною політиками суб'єктів фармацевтичного ринку на основі результатів маркетингових досліджень та з урахуванням ринкових процесів на національному і міжнародному ринках.

ФК 13. Здатність застосовувати підходи менеджменту у професійній діяльності аптечних, оптово-посередницьких, виробничих підприємств та інших фармацевтичних організацій відповідно до принципів Належної практики фармацевтичної освіти та Глобальної рамки FIP, демонструвати навички лідерства.

Програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 02. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності; використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових та складних спеціалізованих завдань професійної діяльності.

ПРН 07. Здійснювати професійну діяльність, використовуючи інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Інтернет-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.

ПРН 21. Обирати раціональну технологію, виготовляти лікарські засоби у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, оформлювати їх до відпуску, згідно належної аптечної практики (GPP). Виконувати різні технологічні операції.

ПРН 22. Брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP).

Результати навчання:

Навчальна дисципліна «Основи латинської мови з медичною термінологією» передбачає формування у здобувачів освіти комплексу знань, умінь і навичок, необхідних для успішного вирішення навчальних, квазіпрофесійних і професійних завдань.

Здобувачі повинні засвоїти (знати):

- основні етапи розвитку латинської мови;
- загальні відомості про латинський іменник;
- загальні відомості про латинський прикметник;
- загальні відомості про латинське дієслово;
- загальні відомості про латинський прислівник, займенник, числівник;
- загальні відомості про латинський синтаксис;
- загальні відомості про термінологічний словотвір термінологічного словотворення;
- загальні відомості про поширені лікарські форми;
- інформативні словотворчі елементи в назвах препаратів;
- грецькі дублети латинських іменників – назв частин тіла й органів;
- грецькі дублети латинських іменників – назв тканин, біологічних рідин, секретів;
- кінцеві терміноелементи, які позначають хірургічні втручання;

- кінцеві терміоеlementи, які позначають нормальні функціональні й патологічні стани та процеси;
- кінцеві терміоеlementи, які позначають методи діагностики й лікування.

Здобувачі освіти повинні вміти:

використовувати греко-латинські анатомічні, фармацевтичні й клінічних терміни, мовних і мовленнєвих кліше в навчальній, квазіпрофесійній і професійній діяльності фармацевтичного працівника.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції – програмою не передбачені

Тематичний план семінарських занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті – програмою не передбачені

Тематичний план практичних занять за Модулем 1 «Основи латинської мови з медичною термінологією»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Модуль 1 «Основи латинської мови з медичною термінологією»</i>		
1	Алфавіт. Правила читання та вимови.	2
2	Наголос. Поняття про довготу і короткість голосних.	2
3	Іменник. Граматичні категорії іменника. Словникова форма. Визначення основи.	2
4	Неузгоджене означення. Прийменники з Abl. та Acc.	2
5	Огляд I відміни. Загальні відомості про латинський синтаксис.	2
6	Огляд II відміни. Винятки щодо роду іменників II відміни.	2
7	Номенклатура лікарських засобів. Назви сировини рослинного і тваринного походження, продуктів первинної переробки.	2
8	Тривіальні назви лікарських засобів. Способи утворення тривіальних назв лікарських препаратів. Інформативні словотворчі елементи, які використовуються в тривіальних назвах лікарських препаратів.	2
9	Найменування вітамінів та полівітамінних комбінованих препаратів. Найменування гормональних і ферментних препаратів.	2
10	Загальні відомості про латинський прикметник: граматичні категорії; визначення основи; поділ на групи. Прикметники I і II відміни.	2
11	Огляд III відміни іменників.	2
12	Іменники чоловічого роду III відміни.	2
13	Іменники жіночого роду III відміни.	2
14	Іменники середнього роду III відміни.	2
15	Особливості відмінювання грецьких рівноскладових іменників на -sis.	2

16	Прикметники III відміни. Поділ на підгрупи. Основні суфікси прикметників другої групи.	2
17	Загальне поняття про хімічну номенклатуру.	2
18	Огляд IV та V відмін іменників. Лексика.	2
19	Загальні відомості з біномінальної ботанічної номенклатури. Граматичні моделі ботанічних назв.	2
20	Ступені порівняння прикметників. Особливості вживання ступенів порівняння в ботанічній номенклатурі.	2
21	Латинська номенклатура лікарських форм.	2
22	Загальне поняття про клінічну термінологію. Терміни-композиції.	2
23	Систематизація вивченого матеріалу.	2
24	Підсумковий модульний контроль.	2
РАЗОМ		48

Самостійна робота

№ з/п	Тема	К-сть годин
<i>Модуль 1 «Основи латинської мови з медичною термінологією»</i>		
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	11,5
2	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять:	24,5
2.1	Літера «у» у грецьких коренях та префіксах, які вживаються в фармацевтичній термінології.	1
2.2	Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Теперішній час дійсного способу. Дієслово «esse». Наказовий спосіб. Умовний спосіб. Дієслово «fio, fieri»	2
2.3	Поширені моделі фармацевтичних термінів із різними типами означень.	1
2.4	Прізвища в назвах лікарських препаратів.	0,5
2.5	Найменування лікарських препаратів – витяжок із рослинної сировини.	1
2.6	Прикметники, які характеризують лікарські засоби за фармакологічною дією. Основні суфікси прикметників першої групи.	2
2.7	Пасивні дієприкметники минулого часу. Назви сироваток, вакцин і анатоксинів.	2
2.8	Прикметники III відміни в ботанічних назвах. Прикметники fortis, e i mitis, e.	2
2.9	Активні дієприкметники теперішнього часу у фармацевтичній термінології.	1
2.10	Загальне поняття про прислівник. Ступені порівняння прислівників. Прислівники у фармацевтичній термінології.	2
2.11	Загальні відомості про систему латинського числівника.	2

	Грецькі числівникові префікси в хімічній номенклатурі.	
2.12	Загальні відомості про систему латинського займенника.	1
2.13	Назви ботанічних родин. Назви лікарської рослинної сировини. Назви алкалоїдів та глікозидів.	2
2.14	Особливості вживання латинської номенклатури в гомеопатії.	1
2.15	Поширені латинські скорочення, прийняті в спеціальній англійській літературі.	2
2.16	Латинські вислови, уживані в професійному медичному дискурсі.	2
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
РАЗОМ		42

Індивідуальні завдання

1. Опрацювання літературних джерел, необхідних для виконання самостійних наукових досліджень і підготовка за їх результатами наукових публікацій і доповідей, створення презентацій.

2. Написання тез і матеріалів доповідей.

3. Робота зі словниками, довідниками, фаховою літературою.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів освіти до ПМК

1. Латинський алфавіт.
2. Правила читання та вимови в латинській мові. Наголос. Поняття про довготу і короткість голосних.
3. Літера «у» у грецьких коренях та префіксах, які вживаються в фармацевтичній термінології.
4. Морфологічні категорії іменників. Правило запису іменників у словник. Правило визначення основи іменників.
5. I відміна іменників. II відміна іменників.
6. III відміна іменників. Типи основи. Особливості відмінкових закінчень голосного й мішаного типів. Особливості відмінювання іменників грецького походження на «-sis», а також латинських іменників на кшталт febris.
7. Іменники IV і V відміни.
8. Загальні відомості про латинський прикметник: граматичні категорії; визначення основи; поділ на групи. Прикметники I і II відміни. Прикметники III відміни. Правило визначення основи прикметників, прикметників з одним родовим закінченням зокрема. Прикметники fortis, e і mitis, e.
9. Морфологічні категорії латинського дієслова. Теперішній час дійсного способу. Дієслово «esse». Наказовий спосіб. Умовний спосіб.
10. Загальне поняття про латинський прийменник.
11. Пасивні дієприкметники минулого часу. Назви сироваток, вакцин і анатоксинів.
12. Активні дієприкметники теперішнього часу у фармацевтичній термінології.
13. Загальне поняття про латинський прислівник. Ступені порівняння прислівників. Прислівники у фармацевтичній термінології.
14. Загальне поняття про латинський займенник.

15. Загальні відомості про систему латинського числівника. Грецькі числівникові префікси в хімічній номенклатурі.
16. Типи синтаксичного зв'язку, поширені в медичній термінології.
17. Префіксація. Відприйменникові префікси. Найуживаніші латинські і грецькі префікси.
18. Суфіксація. Характеристика поширених іменникових і прикметникових суфіксів.
19. Загальні відомості з біномінальної ботанічної номенклатури. Граматичні моделі ботанічних назв. Назви ботанічних родин.
20. Тривіальні назви лікарських засобів. Способи утворення тривіальних назв лікарських препаратів. Інформативні словотворчі елементи, які використовуються в тривіальних назвах лікарських препаратів. Назви лікарської рослинної сировини. Назви алкалоїдів та глікозидів.
21. Найменування вітамінів та полівітамінних комбінованих препаратів. Найменування гормональних і ферментних препаратів.
22. Особливості вживання латинської номенклатури в гомеопатії.
23. Загальне поняття про латинську хімічну номенклатуру.
24. Загальне поняття про номенклатуру лікарських засобів. Коротка характеристика поширених твердих, рідких і м'яких лікарських форм. Найменування лікарських препаратів – витяжок із рослинної сировини.
25. Інформативні словотворчі елементи в назвах препаратів. Прізвища в назвах лікарських препаратів. Поширені рецептурні скорочення у англomовному дискурсі.
26. Загальне поняття про клінічну термінологію. Терміни-композиції.
27. Поширені у фаховому мовленні загальні терміни і професійні вирази.

Перелік практичних навичок до ПМК

1. Читати латинською мовою відповідно до усталених у національній традиції норм.
2. Записувати у словниковій формі змінні частини мови.
3. Визначати:
 - основу змінних частин мови;
 - морфологічні категорії змінних частин мови.
4. Визначати спосіб утворення термінологічних одиниць.
5. Засвоїти 440 фахових термінів.
6. Перекладати фармацевтичні терміни, терміни-композиції українською мовою, виокремлювати терміноелементи, пояснювати їхнє значення.
7. Засвоїти 440 лексико-фразеологічних одиниць на продуктивному рівні.
8. Використовувати латинські (латинізовані грецькі, гібридні, запозичені) галузеві терміни, номенклатурні найменування і клішовані форми у фаховому мовленні (усному й писемному).

Форма підсумкового контролю успішності навчання – ПМК

Система поточного та підсумкового оцінювання

На першому занятті з навчальної дисципліни «Основи латинської мови з медичною термінологією» викладач ознайомлює здобувачів освіти зі стандартизованими критеріями оцінювання їх навчальних досягнень відповідно

до Положення про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://u.to/cr0fHA>).

Оцінювання знань, умінь і навичок кожного здобувача освіти проводиться на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти (<https://u.to/cr0fHA>). Оцінка успішності за кожне заняття є інтегрованою, тобто, оцінюються всі види роботи здобувача вищої освіти – як при підготовці до заняття, так і під час заняття. Оцінка виставляється викладачем у «Журнал обліку відвідування та успішності» наприкінці заняття або після перевірки індивідуальних контрольних завдань (письмових робіт, розв'язування типових або ситуаційних задач і тестових завдань), але не пізніше 2 календарних днів після проведення заняття.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового контролю, вирішення ситуаційних задач, письмового або програмного комп'ютерного тестування на практичних заняттях, дискусії, тощо.

Конвертація оцінки за традиційною 4-бальною шкалою в багатобальну (максимум 120 балів) проводиться лише після останнього поточного заняття, яке передуює ПМК.

Конвертація проводиться за таким алгоритмом:

а) підраховується середня оцінка здобувачів освіти за традиційною 4-бальною шкалою, отримана протягом поточних занять за модуль (з точністю до сотих бала);

б) для одержання конвертованої багатобальної сумарної оцінки поточної успішності за модуль середня оцінка, отримана за традиційною 4-бальною шкалою, помножується на коефіцієнт 24.

в) середній бал поточної успішності розраховується на загальну кількість занять у модулі.

ПМК проводиться після засвоєння програми модуля. До складання ПМК допускаються здобувачі освіти, які відвідали всі практичні заняття (або відпрацювали пропущені заняття у встановленому порядку), виконали всі вимоги навчального плану та програми й набрали конвертовану суму балів не меншу за мінімальну – 72 бали.

Результат складання ПМК оцінюється в балах. Максимальна кількість балів за результатами складання ПМК становить 80 балів.

Максимальна кількість балів за модуль становить 200 балів (**120 б. – за поточну діяльність + 80 б. – за ПМК**).

Мінімальна кількість балів за результатами складання ПМК становить 50 балів, **мінімальна кількість балів за модуль становить 122 бали (72 б. – за поточну діяльність + 50 б. – за ПМК)**.

Здобувач вищої освіти має право на перескладання ПМК до закінчення вивчення відповідної дисципліни.

У разі незгоди здобувача освіти з отриманою на ПМК з «Основ латинської мови з медичною термінологією» оцінкою він має право на апеляцію відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://u.to/cr0fHA>).

Здобувачі освіти, які за відповідний модуль мають середній бал успішності від 4,5 до 5,0, звільняються від складання ПМК й отримують оцінку за ПМК автоматом згідно з балами, поданими в «Уніфікованій таблиці відповідності балів за поточну успішність балам за ПМК, екзамен і традиційній чотирибальній оцінці» (Додаток 1) поданій у Положенні про організацію і методику оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://u.to/cr0fHA>).

У разі, якщо здобувач освіти хоче покращити свій результат, він складає ПМК на загальних умовах.

Оцінка з «Основ латинської мови з медичною термінологією» виставляється у «Відомість успішності з дисципліни» і в залікову книжку здобувача освіти протягом двох робочих днів після складання підсумкового модульного контролю.

Методи навчання

1. Традиційні методи – вербальний (пояснення, бесіда), наочний (спостереження, демонстрація, ілюстрація), практичний (виконання вправ, лексичні диктанти).

2. Активні й інтерактивні методи навчання – проблемного викладу навчального матеріалу, flipped learning, blended learning, case study, brainstorming, групова дискусія, ділова гра, навчання в малих групах, евристична бесіда, дослідницькі методи, підготовка проєктів, портфоліо.

Форми та методи оцінювання

Усний контроль:

- індивідуальне опитування;
- фронтальне опитування;

Письмовий контроль

- виконання контрольних письмових робіт (диктанти, відповіді на запитання, виконання вправ та індивідуальних завдань);
- виконання тестових завдань різного рівня складності;
- підсумковий модульний контроль.

Комбіноване опитування

Комп'ютерний контроль

Самоконтроль

Методичне забезпечення:

- матеріали для позанягтєвого контролю знань, умінь і навичок здобувачів освіти;
- презентації;
- стенди, плакати, таблиці, схеми;
- інтерактивна програма «Nibelung».

Рекомендована література

I. Базова:

Світлична Є.І., Толлок І.О. Латинська мова. Підручник. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.

https://shron1.chtyvo.org.ua/Svitlychna_Yevheniia/Latynska_mova.pdf?PHPSESSID=bhtvql0ekc6dds075o0vls8g52

II. Допоміжна:

1. Латинсько-український медичний енциклопедичний словник: у 2 т., Т.1 А-М / укладачі: О. М. Беляєва, В. М. Ждан, А. З. Цісик. К. : ВСВ «Медицина», 2020. 344 с.
2. Латинсько-український медичний енциклопедичний словник: у 2 т., Т.2 N-W / укладачі: О. М. Беляєва, В. М. Ждан, А. З. Цісик. К.: ВСВ «Медицина», 2020. 456 с.
3. Побічна дія ліків = Side Effects of Medications: навчальний посібник у 2 т. / В.М. Бобирьов, М.М. Потяженко, О.М. Беляєва й ін.; за заг. ред. В.М. Бобирьова, М.М. Потяженка. Вінниця: Вид-во «Нова книга», 2020. Т. 1. 352 с.
4. Побічна дія ліків = Side Effects of Medications: навчальний посібник у 2 т. / В.М. Бобирьов, М.М. Потяженко, О.М. Беляєва й ін.; за заг. ред. В.М. Бобирьова, М.М. Потяженка. Вінниця: Вид-во «Нова книга», 2022. Т. 2. 144 с.

Інформаційні ресурси

<http://la.raycui.com/alphabet.html>

<http://college.saintebarbe.ecole.pagespro-orange.fr/rome/medecine.htm>

<http://www.omniglot.com/writing/latin.htm>

<https://www.mustgo.com/worldlanguages/latin/>

<http://www.pinax.com.ua/latina/>

Розробники: завідувач кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент Олена Беляєва, доцент закладу вищої освіти, кандидат філологічних наук, доцент Ірина Сологор, викладач закладу вищої освіти, кандидат педагогічних наук Євгенія Гончарова